

Z Á P I S

z Jednání krajských koordinátorů pro romské záležitosti

Datum konání: 11. září 2023, 9:15 – 11:00 hod.

Místo konání: online – Webex

Přítomni: Dužda Jan, Fišer Ondřej, Gába Karel, Hančín Peter, Jordanov Pavlína, Koky Cyril, Kopsová Lenka, Köttnerová Renáta, Kršíková Hana, Mrázková Magdaléna, Panzerová Renata, Strouhal Václav, Svěrák Jiří, Vaculík Pavel

Omluveni: Bártů Lumír

Za Úřad vlády ČR: Seidlová Martina

Jednání krajských koordinátorů pro romské záležitosti (dále jen „KRKO“) vedla Seidlová M.

Program:

1) Shrnutí zápisu z minulého setkání KRKO dne 25. 8. 2023 a přehled navazujících úkolů a akcí

- **Projekt náboru zaměstnanců do Českých drah – informace**

M. Seidlová: zatím se nikomu z KRKO z ČD neozvali, časem se když tak přeptáme, zda je to ještě aktuální, přes paní vládní zmocněnkyni (dále jen „VZ“) Fukovou. Pan ředitel Odboru lidských práv a menšin ÚV ČR V. Kundrák měl návrh, kdyby byl projekt úspěšně rozběhnut, propojit ČD s Odd. kanceláře Rady vlády pro lidská práva – Pracovní skupina pro Byznys a lidská práva.

- **Revize nastavení plnění úkolů na úseku státní politiky napomáhající integraci příslušníků romské komunity do společnosti**

Nikdo z KRKO neměl k revizi a z ní vyplývajícím navazujícím interním úkolům pro pracovní skupinu (dále jen „PS“) KRKO zásadní připomínky.

Ad role jednotlivých aktérů ve struktuře agendy

R. Köttnerová: návrh doplnit jako klíčové téma pro spolupráci s ministerstvy též předávání přehledu realizovaných projektů s dopadem na Romy jako cílovou skupinu, na lokální/regionální, i celostátní úrovni. Zejména MPSV – paní ředitelka Petroková. Případně i z Norských fondů.

C. Koky: námitka, že agendu interních úkolů pro VZ a kancelář Rady netřeba zdlouhavě probírat s KRKO.

M. Seidlová: vysvětlen kontext, že jde o souhrn úkolů z minulého setkání PS KRKO, kde p. Koky nebyl, pro zbytek roku, předkládaný KRKO k odsouhlasení, zda je takto v pořádku (nejde o konečný stav, může se operativně upravovat).

Ad nastavení komunikace – platformy, pravidelná setkání, databáze, úložiště atd.

M. Seidlová: zřídí se úložiště na Teams (s paní P. Jordanov bude další domluva) – bude co k tomu nejdříve setkání PS KRKO.

Ad právní úprava a metodika

Z. Svěrák: na minulém setkání PS KRKO nebyl, též vyjadřuje souhlas s návrhem na legislativní zakotvení funkce romského poradce pro obce.

Ad strategie a koncepce – aktuální dokumenty a jejich vyhodnocování (harmonogramy); problematika aktualizace zjišťovaných okruhů v rámci Zprávy o stavu romské menšiny za rok 2023 (podoba tohoto dokumentu)

Znovu podpora např. p. *Z. Svěráka a paní R. Köttnerové* pro návrh na tvorbu podkladů od KRKO do Zprávy o stavu romské menšiny každé 2 roky místo každoročního vytváření zprávy.

R. Köttnerová: návrh, že by se zpráva mohla synchronizovat s jinými zprávami předkládanými vládě (časově kompatibilní frekvence).

R. Köttnerová: dotaz na vyhodnocení Strategie romské integrace – není na webu ani k minulé strategii.

M. Seidlová (doplněno později ještě kanceláří Rady): celkové vyhodnocení Strategie pro 2015–2020 mělo být předloženo v roce 2022, ale z důvodů zásadních připomínek ze strany občanských členů Rady se materiál vládě nepředložil. Předložení vyhodnocení Strategie 2020 bylo posunuto na rok 2023 (původně konec července, nyní posunuto na konec prosince). Dále byl z kapacitních důvodů posunut termín odevzdání Zprávy o stavu romské menšiny za rok 2022 a Informace o plnění Strategie romské integrace 2021–2030 za rok 2022. Letos měla být revize úkolů aktuální Strategie – bude 2024.

- **Informace o nastavení Rady vlády pro záležitosti romské menšiny:**

a) informace o průběhu a způsobu výběru členů, b) časový výhled, c) Rada jako poradní orgán vlády – zvýšení efektivity a transparentnosti

C. Koky, R. Köttnerová a další: dotazy na aktuální situaci a fungování výborů a PS, hlavně PS pro bezpečnost.

M. Seidlová: aktuálně probíhá jmenování nových členů Rady. Nyní je administrace u pana premiéra. Po ustanovení nové Rady, bude na Radě zřízení nových výborů a PS. Případně udělat revizi aktuálních výborů a PS. PS pro bezpečnost se nesešla od února 2023. Z kapacitních důvodů kancelář jednání sama neiniciovala, nikdo z členů ho také neinicioval. Tématu inter-etnického napětí se věnovala PS Zmocněnkyně vlády pro lidská práva pro prevenci předsudečného násilí.

- **Desatero / Komunikační doporučení pro eskalované situace**

M. Seidlová: KRKO připomínkovali. Vzniklo v rámci PS Zmocněnkyně vlády pro lidská práva – jde o komunikační desatero pro obce pro deeskalaci napětí, který vytvořilo MMR, pak ho posílalo k připomínce i MV ČR. Byl zaměřen na konflikt mezi romskou a ukrajinskou menšinou. Kancelář i paní VZ k němu měly zásadní výhrady – mj. obálka, opomenuli roli KRKO, nastaveno na situace, kdy jsou Romové jen oběti a Ukrajinci jen útočníci aj. Paní VZ domluvila, že pro situace, kde budou figurovat Romové, se vytvoří jiný samostatný materiál. Teď je z tohoto univerzální obecný výstup zaměřený jen na komunikaci obcí v případě eskalace předsudečného násilí / etnického/národnostního napětí. Cílem je posílat jej obcím ad hoc v případě potřeby, bez částí specificky věnovaným určitým etnikům. Paní VZ nabídla, že KRKO mohou v případě potřeby pomoci s jeho distribucí.

KRKO: je zájem KRKO mít materiál k dispozici.

M. Seidlová: požádáme, aby ho měla k dispozici paní VZ a KRKO pro případ potřeby.

2) Dotace ÚV

M. Seidlová: dne 1. 9. 2023 byly vypsané všechny 3 výzvy z programů ÚV ČR k podpoře romské integrace. Pokud má někdo u dotace na činnost KRKO nějaký zádrhel/dotaz, ozvěte se. Pan Koky již něco konzultoval – ještě se mu ozvu.

K. Gába: nejde se dostat do systému Patriot.

M. Seidlová: zkuste Internet Explorer a dejte pak vědět, jak to vypadá.

Ostatní KRKO: systém Patriot funguje.

M. Seidlová: ad evaluační mechanismy – je kladen větší důraz na úspory, s tím souvisí to, aby se dotace dávaly jen tam, kde je to efektivní. K tématu se pojí úkol zhodnocení „valorizace“ dotace pro krajské koordinátory jako klíčové aktéry v oblasti romské integrace v regionech (spousta let je na stejné výši) – domluva, že se vytvoří obecný přehled mzdových údajů, jak se zvýšily náklady na KRKO, zatímco dotace zůstávala stejná, pro případnou argumentaci, že peníze se sem dávají nad rámec potřeby.

Z. Svěrák: jak vypadá harmonogram na další období?

M. Seidlová: mělo by to být stále stejné, ale je z kapacitních důvodů zpoždění. Letos se čekalo i na schválení rozpočtu, hrozilo, že finanční prostředky na dotace nebudou přiděleny. Takže takovéto okolnosti mohou zase nastat, nedá se to predikovat.

Pan Svěrák: informace o historickém vývoji dotací. Finance na integraci Romů se na obecní úrovni rozměňují tím, že obce dostávají jeden finanční balík na výkon agend v přenesené působnosti, včetně agendy integrace Romů. Na danou agendu pak může jít minimum prostředků, když jsou upřednostněny jiné agendy vykonávané v přenesené působnosti.

3) Projekt vládní zmocněnkyně pro záležitosti romské menšiny – vzniká platforma romských lídrů

M. Seidlová: projekt byl pojat ambiciózně, nyní je minimalizován. Podal se projektový záměr na systémový individuální projekt pro instituce na MPSV. Kancelář Rady připomínkovala projekt paní VZ mj. s cílem sladit jej s potřebami a kompetencemi ÚV ČR při realizaci státní politiky romské integrace. Pokud by došlo k realizaci projektu, měl by jako klíčové aktivity mj. téma romských žen (včetně zmapování projektů zaměřených na romské ženy), vznik platformy romských lídrů/ambasadorů, sbor expertů ideálně romského původu a vykazování míry podpory Romům v projektech. Cílem je posílit participaci Romů (nepůjde o dublování již existujících pracovních orgánů). Některé aktivity souvisejí s tématem monitorování opatření majících dopad na Romy a obecně početním zastoupením Romů – viz poslední bod programu. Nedávno bylo setkání zástupců národnostních menšin s ČSÚ (*M. Seidlová* se zúčastnila, protože zastupovala kolegu). Výhledově se k tématu samostatně sejdeme (PS KRKO).

4) Téma vyhodnocování dat o Romech – aktuální info

M. Seidlová: letité téma, mnoho názorů a přístupů, byla by iluze, že bychom to my mohli vyřešit, ale cílem je udělat alespoň přehled – souhrn základních informací a metodologických dokumentů a přístupů a vodítek, které jsou k tomu k dispozici. Je rozdíl v účelu, proč jsou některá data potřebná – např. pro vyhodnocování úspěšnosti projektů nebo pro individuální přístup a na míru šitá opatření pro uchazeče o zaměstnání (zde může osobní znevýhodnění ve formě původu/(vícečetná) diskriminace hrát roli).

Setkání k tématu sčítání:

- Sčítání lidu řeší primárně ČSÚ a MV ČR
- v Evropě je tendence směřovat k administrativnímu zjišťování dat z registrů a nikoli zatěžovat občany, informace o národnosti se někde vůbec nezjišťují.
- Přístup k národnosti/etnicitě se ve vnitrostátních právních úpravách a nastavení (včetně statistického sběr dat) v evropských zemích velmi liší, včetně výkladu pojmů, nejde tudíž zobecňovat, co se osvědčilo, apod.
- Další sčítání lidu je v roce 2031, je tedy časová rezerva na jeho přípravu.
- Jednání s ČSÚ bylo úvodní, šlo o představení různých možností, přístupů a zahraničních zkušeností.
- Za romskou menšinu nikdo nedorazil, ale slova se ujal ředitel Odboru sociální integrace MSPV p. Beňák, který upozorňoval na historické kořeny obav z uvádění romské národnosti.
- Diskutována byla nutnost kvalitní komunikace o tématu směrem k respondentům a zapojení samotných menšin při sčítání – osvěta – výhody/nevýhody když se přihlásí k určité národnosti, rizika sčítání.
- P. ředitel z ČSÚ ujistil, že data jsou od určité fáze uchovávána anonymně a nepůjdou zneužít.

Viz též mj. zaslané odkazy:

[Národnost \(czso.cz\)](http://czso.cz)

[Výstupní objekt VDB \(czso.cz\)](http://czso.cz)

4 458 s 1 národností (romskou)

21 691 se 2 národnostmi

[Prohledávání EPCCICSO \(vupsv.cz\)](http://vupsv.cz)

Analýza vhodných přístupů k určování etnické příslušnosti osob a sběru etnický senzitivních dat v prostředí ČR

[Prohledávání EPCCICSO \(vupsv.cz\)](http://vupsv.cz)

Metodika monitorování a vyhodnocování dotačních programů Úřadu vlády ČR zaměřených na integraci romské menšiny

[Prohledávání EPCCICSO \(vupsv.cz\)](http://vupsv.cz)

Vyhodnocení soustavy indikátorů Strategie sociálního začleňování České republiky pro roky 2014–2020

R. Köttnerová: jak to vypadá s výzkumem FRA – viz můj e-mail?

M. Seidlová: zjistím a dám vědět.

Zapsala: M. Seidlová